

2021-11-03
M2021/02088

Miljödepartementet

Naturvårdsverket

Uppdrag att ta fram förslag till nationella skräpmätningar

Regeringens beslut

Regeringen ger Naturvårdsverket i uppdrag att ta fram förslag på hur metodiken för nationella skräpmätningar ska utformas. Metodiken ska bl.a. omfatta hur mätningen ska genomföras, lämplig frekvens, vad som ska mätas och på hur många platser mätningarna ska ske.

Naturvårdsverket ska i arbetet med att ta fram förslagen föra dialog med producenter och aktörer med erfarenhet av skräpmätningar.

Naturvårdsverket ska senast den 9 januari 2023 lämna en redovisning till Regeringskansliet (Miljödepartementet) med förslag om hur nationella skräpmätningar ska genomföras.

Skälen för regeringens förslag

Plast är ett mycket användbart material med många bra och unika egenskaper. Det finns många användningsområden där vi i dag är beroende av plastens egenskaper. Plast kan bidra till ett hållbart samhälle bl.a. genom att användningen av plast i förpackningar kan spara energi vid transporter eftersom plast har en låg vikt och bidra till att förlänga hållbarheten hos mat. I dag är det dock uppenbart att användningen av plast också skapar allvarliga miljöeffekter, särskilt i marin miljö och vid utsläpp av klimatpåverkande gaser vid förbränning. Det är därför av största vikt att minska den plastanvändning som är onödigt samt förbättra livslängden, återanvändbarheten och materialåtervinningen av den plast som fortsatt behövs i vårt samhälle.

Nedskräpning med plast utgör ett av de största hoten mot den biologiska mångfalden i havet. Större plastföremål orsakar skador på däggdjur och fåglar. Mikropartiklar från plastskräp kan tas upp i vattenlevande organismer och på så sätt komma in i livsmedelskedjan. Det saknas möjligheter att rena hav och vattendrag från mikroplaster vilket gör det angeläget att hindra alla former av utsläpp av plast till naturen och städa upp den plast som skräpat ned.

Syftet med Europaparlamentets och rådets direktiv (2019/904) av den 5 juni 2019 om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön (engångsplastdirektivet) är att användandet av plast ska ske i cirkulära flöden, resurssmart och på ett sätt som minimerar läckaget till miljön för att minska nedskräpningen och få ett mer effektivt resursutnyttjande. Ett av kraven i direktivet är att producenterna av vissa engångsplastprodukter ska ersätta kostnaderna för att städa upp de produkter som skräpat ned. Den 3 november 2021 beslutade regeringen att införa detta krav i Sverige genom förordningen (2021:1002) om nedskräpningsavgifter.

Enligt förordningen om nedskräpningsavgifter ska Naturvårdsverket genomföra skräpmätningar så att nedskräpningsavgiften ska kunna fastställas på ett sätt som speglar den faktiska kostnaden för nedskräpningen. Skräpmätningmetodiken behöver därför utvecklas så att resultaten blir tillförlitliga och jämförbara. Av skräpmätningarna ska det också framgå om andra produkter än de som omfattas av nedskräpningsavgifterna är vanliga vid nedskräpning. Därför kan behov finnas att utveckla mätmetodiken avseende vissa produkter, t.ex. tuggummi.

På regeringens vägnar

Hans Dahlgren

Vera-Lisa Stöhr Thorell